

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/123/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014201062
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014201062.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: J. I., bytom Z. XXXX/X, D., právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát SOI, so sídlom Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0185/99/2014 z 21. júla 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/108/2014-52 z 12. marca 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/108/2014-52 z 12. marca 2015 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 177,86 Eur na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) postupom podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Košiciach pre Košický kraj č. P/0364/08/13 z 27. decembra 2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný svojím rozhodnutím č. SK/0185/99/2014 z 21. júla 2014 potvrdil rozhodnutie č. P/0364/08/13 z 27. decembra 2013, ktorým Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) so sídlom v Košiciach pre Košický kraj rozhodnutím uložil J. I. peňažnú pokutu vo výške 600,- Eur pre porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 502,30 Eur.

Krajský súd odvolávajúc sa na ustanovenia § 16 ods. 1, § 24 ods. 1, § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa, § 3 ods. 1, 3, § 32 ods. 1, § 46 zákona o správnom konaní v znení neskorších predpisov

uviedol, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že správny orgán vo veci nenariadil ústne pojednávanie, žalobca ako účastník správneho konania nebol oboznámený ani so zápisnicou s inšpekčným záznamom z kontroly z 21.08.2013, teda nebol oboznámený s podkladmi, ktoré tvorili základ pre vydanie rozhodnutia. Uviedol, že v spise sa nenachádza žiadna zápisnica o vykonaní správneho konania, resp. o výsledku svedkov, ani potom, čo žalobca tieto námietky vzniesol v odvolaní proti prvostupňovému správneému orgánu. Z obsahu predložených administratívnych spisov správnych orgánov jednoznačne vyplýva, že účastník konania (žalobca) sa nemohol vyjadriť k podkladom rozhodnutia, ktoré mu vyplývali z § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutí a postupu správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného, ale aj prvostupňového správneho orgánu v medziach žaloby nebol v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa a ani zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, a preto súd preskúmané rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uviedol, že úlohou správnych orgánov v ďalšom konaní bude tak, ako to pre nich vyplýva z ust. § 3 ods. 4 a § 32 ods. 1 Správneho poriadku, zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie, teda vo veci vykonať správne konanie, nariadiť pojednávanie a vyhotoviť zápisnicu, aby žalobca, ktorý zrejme nebol oboznámený s obsahom administratívnych spisov, ani s podkladmi pre vydanie správneho rozhodnutia mal možnosť sa k predloženým a získaným dôkazom vyjadriť, navrhnúť dôkazy na svoje tvrdenia. Podľa krajského súdu je potrebné vypočuť svedkov, ktorých už žalobca označil aj v podanej žalobe, aby mohol byť prítomný pri ich výsluchu, klást' im otázky, prípadne označiť a navrhnúť aj ďalšie dôkazy. Ak si žalobca v správnom konaní zvolil právneho zástupcu, je potrebné, aby aj jeho právny zástupca bol oboznámený s týmito úkonmi a bol pri nich prítomný. Týmto právnym názorom je správny orgán viazaný (§ 250j ods. 7 O.s.p.).

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný.

Nestotožniac sa s názorom krajského súdu, že v preskúmanom konaní žalovaného došlo k takej vade, ktorá mohla mať vplyv na jeho zákonnosť a že z administratívneho spisu nie je možné zistiť, či vôbec a kedy bol účastník konania oboznámený s inšpekčným záznamom z vykonanej kontroly poukázal na to, že pri predmetnej kontrole bol za prítomnosti predavača p. A. I. spísaný inšpekčný záznam s obsahom ktorého bol oboznámený a tento spolu so svojou vysvetlivkou podpísal, následne bol záznam ponechaný na predmetnej prevádzkarni, pričom prítomný predavač bol zároveň poučený o potrebe informovania žalobcu o vykonanej kontrole. Oznámenie o začatí správneho konania nebolo prevzaté žalobcom v odbernej lehote, a preto žalovaný s využitím fikcie doručenia vydal rozhodnutie o uložení pokuty pre porušenie povinnosti v zmysle § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Keďže žalobca sa voči tomu odvolal, žalovaný mal za to, že musel mu byť známy aj samotný obsah inšpekčného záznamu.

Rovnako nestotožniac sa s názorom krajského súdu, že správny orgán mu nesprístupnil administratívny spis v celom rozsahu, hoci o to žiadal a že v spise sa nenachádza žiadna zápisnica o vykonaní správneho konania, resp. o výsluchu svedkov, ani po tom, čo žalobca tieto námietky vzniesol v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu uviedol, že predmetné nahliadnutie do spisu sa týkalo iného správneho konania; že žalobca v preskúmanej veci nežiadal o nahliadnutie do spisu; že žalobca nenavrhol vykonať výsluch svedkov či inú formu doplnenia dokazovania v rámci odvolacieho konania a teda žalovanému nie je zrejmé, z akých podkladov žalobca vychádzal.

K určení výšky pokuty žalovaný uviedol, že bolo prihliadnuté na všetky okolnosti daného prípadu v súlade s § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a sankcia bola uložená v spodnom pásme rozmedzia pre jej uloženie stanoveného v § 24 ods. 1 cit. zákona a bol zohľadnený najmä charakter zisteného protiprávneho konania, jeho rozsah, spôsob porušenia povinnosti, ako aj možné nepriaznivé následky pre spotrebiteľa a z nich vyplývajúca závažnosť skutku.

Poukázal na to, že skutkový stav považuje za presne a spoľahlivo zistený na posúdenie veci, na základe čoho k vykonaniu ďalších dôkazov nepristúpil. Mal za to, že žalobcovi bola poskytnutá možnosť svoje

práva v konaní účinne obhajovať, ktorú pred vydaním prvostupňového rozhodnutia nevyužil, pričom námietkami uvedenými v jeho odvolaní sa odvolací orgán zaoberal a vyrovnal sa s nimi.

Záverom poukázal na to, že podľa judikatúry EŠLP neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou. K rovnakému záveru dospel tiež Ústavný súd SR vo svojom uznesení II. ÚS 134/2014, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa voči rozhodnutiu Rady pre vysielanie a retransmisiiu.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že návrh žalobcu zamietne, alebo aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov konania.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

Najvyšší súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že dňa 28.01.2013 bola inšpektormi Inšpektorátu SOI so sídlom v Košiciach pre Košický kraj vykonaná kontrola v prevádzkárni Novinový stánok, Jantárová 12/A, Košice. Vykonanou kontrolou zameranou na prešetrenie písomného podnetu spotrebiteľa, evidovaného správnym orgánom pod č. 898/13 bolo zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie povinností predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď v čase kontroly predávajúci nevydal doklad o kúpe výrobku zakúpeného vo vykonanom kontrolnom nákupe, t.j. 1 balenie cigariet L&M Blue Label á 2,80 Eur za balenie. V administratívnom spise je inšpekčný záznam zo dňa 21.08.2013, z ktorého vyplýva, že pri kontrole bol prítomný predavač A. I., ktorý inšpektorom predložil kópiu Osvedčenia o živnostenskom oprávnení vydanom Okresným úradom Košice 19.12.2012 č. OBU-KE-OZP1-2012/13791-2, č. živnostenského registra 820-73934, že kontrolný nákup bol vykonaný osobou mladšou ako 18 rokov B. R. a za riadne zaplatený kontrolný nákup nebol vydaný doklad o kúpe z registračnej pokladne. Prítomný predavač A. I. písomne uviedol „osoba kupujúca nemala u seba žiaden doklad, takže sa nedala skontrolovať a jej výzor bol na 24 rokov“. V spise je aj oznámenie o začatí správneho konania z 23.10.2013 č. k. P0364/08/13, ktoré bolo doručované účastníkovi J. I. na adresu Z. XXXX/X, D. a na adresu Novinový stánok, O. XX/A, D., ale zásielka v odbernej lehote nebola prevzatá.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný

stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súde v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa plne stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného a v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. plne poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že správne konanie je vybudované na určitých procesných zásadách, ktorými je správne konanie ovládané vo všetkých jeho štádiách. Právo účastníka konania aktívne sa zúčastňovať na konaní je premietnuté do zásady aktívnej súčinnosti účastníkov konania, bližšie je táto zásada konkretizovaná v ustanoveniach § 23, § 33 Správneho poriadku. Jednou z najobvyklejších foriem súčinnosti účastníkov konania so správnym orgánom je vyjadrovanie sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré súvisia so získavaním podkladov pre rozhodnutie. Zisťovanie podkladov pre rozhodnutie je poznávací proces, ktorý smeruje k zisteniu skutočného stavu, a táto činnosť patrí k ťažiskovým činnostiam správneho orgánu. Úplné zistenie podkladov predpokladá vykonanie všetkých dôkazov a šetrení, ktoré majú pre danú vec význam. V odôvodnení rozhodnutia (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku) musí správny orgán uviesť skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, pred rozhodnutím však musí ešte posúdiť, ako sa vysporiadal s uplatnenými námietkami, prípadne či ešte nevykoná aj ďalšie dôkazy, ak sa takýto postup javí ako vhodný, prípadne nevyhnutný. Správne orgány v danej veci nepostupovali v súlade s uvedenými zásadami a ďalšie nedostatky možno nájsť aj v nedostatočne odôvodnenom rozhodnutí. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť účastníkovi konania známe jednak skutkové okolnosti, z ktorých správny orgán vychádzal, ako i právne posúdenie veci. Medzi nimi musí byť logický vzťah. Pri právnom posúdení nestačí iba odkaz na príslušný právny predpis, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy, aby bol účastníkom zrejmy vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením.

Názor žalovaného, že žiadna iná adresa žalobcu v danom čase nebola známa je nesprávny, keďže z dokladu zo dňa 26.11.2013 vyplýva, že žalobca informoval správny orgán o zmene adresy na doručovanie písomností a je zrejme, že ešte aj mesiac pred vydaním prvostupňového rozhodnutia žalovaný disponoval adresou na doručovanie písomností, avšak aj napriek tejto skutočnosti nedoručil žiadne písomnosti týkajúce sa správneho konania, ale v rozpore so zákonom vydal rozhodnutie o uložení pokuty bez toho, aby účastníka konania riadnou formou oboznámil so všetkými podkladmi pre rozhodnutie a nevyužil všetky možnosti k dosiahnutiu uplatnenia práva účastníka konania na riadne a spravodlivé správne konanie, nepredložil k objasneniu veci poklady k rozhodnutiu a ani nenariadil ústne pojednávanie pre objasnenie veci.

Taktiež považuje odvolací súd za nesprávne, aby žalovaný vzhľadom na vytknuté nedostatky trval na tom, že skutkový stav bol zistený správne a že ústne pojednávanie nebolo potrebné, nakoľko by

neprospelo k objasneniu veci a zistený skutkový stav uvedený v inšpekčnom zázname považoval za dostatočne a úplne zistený. Po preskúmaní inšpekčného záznamu odvolací súd uvádza, že skutkový stav je nedostatočne zistený.

Na ostatné námietky žalovaného odvolací súd neprihliadal, pretože ich považoval za nedôvodné.

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd zastal názor, že súd prvého stupňa nepochybil, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, plne sa stotožniac s odôvodnením napadnutého rozsudku. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Správne orgány sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 7 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR 655/2004 Z.z. za jeden úkon právnej pomoci v sume 139,83 Eur + paušál 8,39 Eur, t.j. 148,22 Eur a 20 % DPH (29,64 Eur), t. j. spolu 177,86 Eur.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.